

*Макроекономічні перспективи
структурних реформ
в Україні*

керівник — чл.-кор. НАНУ,
доктор екон. наук, проф.
М.І.Скрипниченко

Метою НДР є: оцінка впливу структурних реформ на динаміку і структуру розвитку вітчизняної економіки та обґрунтування напрямів вдосконалення їх змісту у секторному розрізі.

В результаті виконаного дослідження отримано наступні нові наукові результати:

визначено особливості розвитку економіки України відповідно реформ секторального характеру;

здійснено кількісну та якісну оцінку змісту структурних реформ в Україні (з опрацюванням досвіду структурних реформ за країнами світу), виявлено їх вплив на структурні зрушення і темпи економічного зростання,

обґрунтовано основні напрями ефективної державної політики щодо забезпечення реалізації структурних реформ в Україні за секторами економіки (аграрний, енергетичний сектори, житлово-комунальне господарство, транспортна інфраструктура, гуманітарна сфера, державне управління).

В рамках оцінки макроекономічних перспектив стосовно впливу структурних реформ на динаміку і структуру вітчизняної економіки:

обґрунтовано важливість у структурній політиці реформ забезпечити прогрес у розвитку індустріального комплексу, замість його деградації, в тому числі і першу чергу, шляхом піднесення на новий рівень використання інституційних факторів, серед яких мають бути забезпеченими, поряд з іншим, зміни ролі інститутів та відповідних регуляторних дій, які відкривають шлях до піднесення на новий рівень інвестицій інноваційного спрямування;

обґрунтовано заходи щодо підвищення ефективності та поглиблення ринкових стосунків в інституційному середовищі бізнесу з метою досягти стабілізації економіки на шляху виходу з кризи та започаткувати процеси прискореного розвитку продуктивних сил України на засадах капіталізації економіки;

Аграрна сфера

набуло подальшого розвитку наукове обґрунтування необхідності та основних напрямів структурно-трансформаційних процесів у сільському господарстві;

здійснено оцінки ймовірних наслідків трансформації структури рослинницької й тваринницької підгалузей в контексті забезпечення національної продовольчої безпеки та стабілізації доходів сільгоспвиробників;

розроблена система оцінювання ефективності здійснення структурних реформ у галузі, зокрема, запропоновано перелік показників такої ефективності за визначеними напрямками, та розроблено пропозиції щодо прискорення реалізації структурних трансформацій а аграрній сфері;

Енергетика

показано, що вітчизняна енергетична політика виступає одним з ключових факторів розвитку економіки, реалізація якої в контексті міжнародних зобов'язань сприятиме позитивним структурним зрушенням та прискоренню темпів економічного зростання, хоча і характеризується ризиками розгортання негативних наслідків регресивного характеру, передусім, для домогосподарств у коротко- та середньостроковому періодах;

обґрунтовано, що в процесі реалізації цінової політики, найбільш пріоритетними заходами виступають скасування перехресного субсидіювання в електроенергетиці та приведення тарифів на природний газ та послуги теплопостачання до економічного обґрунтованого рівня у соціально прийнятний спосіб. І хоча у коротко- та середньостроковому періодах існують ризики підвищення навантаження на Державний бюджет для реалізації компенсаційних заходів, зростання рівня неплатежів та помірного зниження добробуту населення, загалом здійснення таких заходів в умовах сприятливого інституційного середовища сприятиме зниженню навантаження на промислових споживачів, активізації заходів з енергоефективності та енергозбереження, збільшенню доходів енергокомпаній, залученню додаткових інвестицій в енергетичний сектор та розвитку енергетичної інфраструктури;

Житлово-комунальне господарство

узагальнено зобов'язання України відповідно до Угоди про Асоціацію між Україною і Європейським Співтовариством та у зв'язку з приєднанням до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства щодо реформування відносин на ринку природних монополій у сферах енергетики та комунальних послуг, зокрема щодо забезпечення прозорості та обґрунтованості тарифної політики та впровадження стовідсоткового обліку енергоресурсів та житлово-комунальних послуг; визначено підходи до стимулювання енергоефективності та енергозбереження у житлових будівлях та будівлях бюджетної сфери в умовах обмежень, обумовлених фінансово-економічною кризою в Україні; надано рекомендації щодо шляхів та напрямів розвитку та реформування відносин на ринках енергетики та житлово-комунальних послуг; запропоновано для застосування в Україні модель зворотного зв'язку із споживачами шляхом створення інституції енергетичного омбудсмена, як це вимагається відповідними директивами ЄС;

обґрунтовано, що реформування ринків енергетики та комунальних послуг, зокрема, в частині удосконалення тарифної політики, має супроводжуватися створенням можливостей для споживачів управляти своїм споживанням (шляхом встановлення приладів обліку та регулювання); підвищенням якості та надійності послуг та встановлення контролю їх характеристик з боку громадськості, зокрема, через запровадження інституту енергетичного омбудсмена; створення умов для підвищення довіри населення до незалежного регулятора на ринках природних монополій та енергокомпаній; підвищенням грамотності споживачів відповідних ринків; забезпечення доступності інформації для населення тощо;

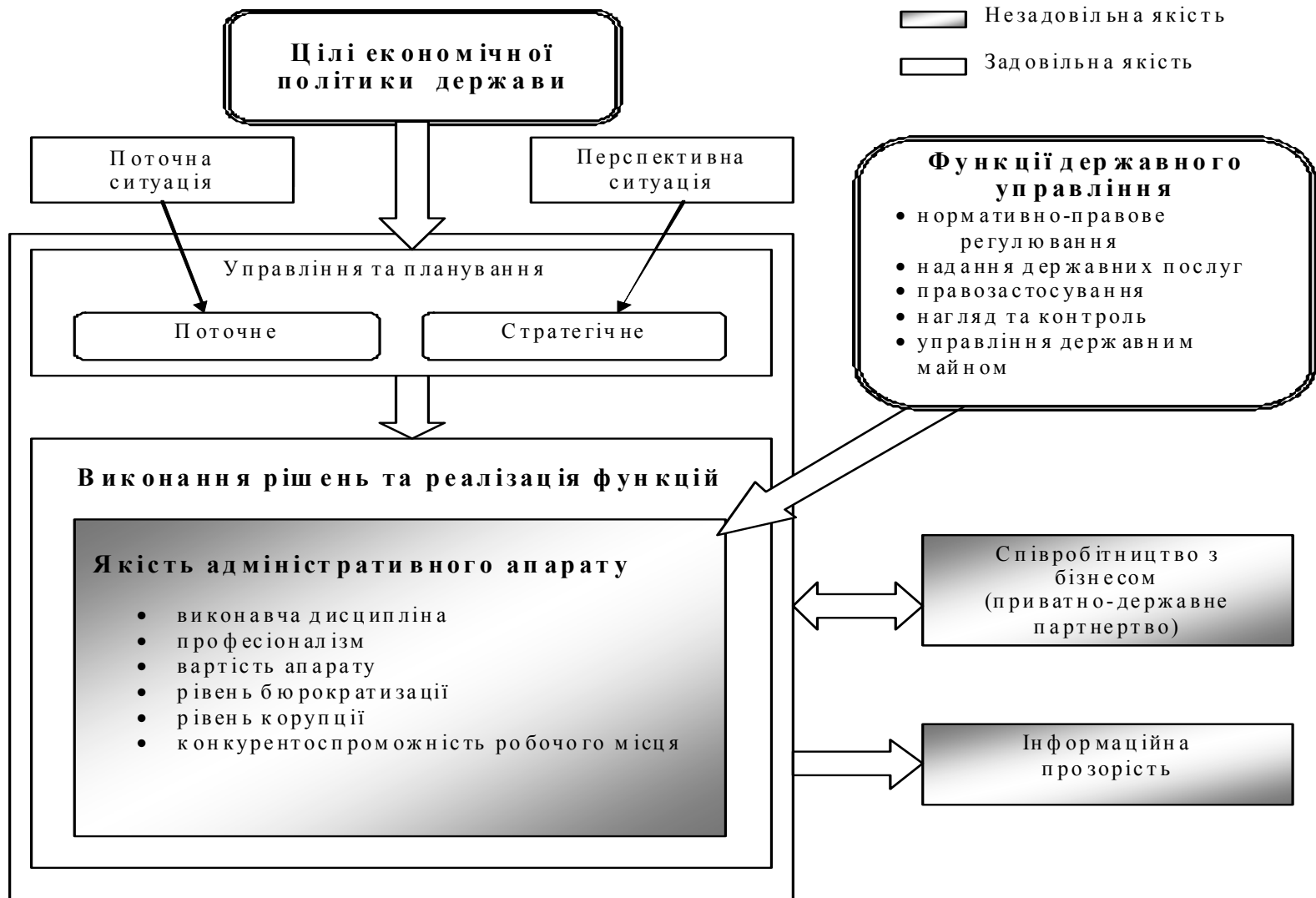
Транспортна інфраструктура

встановлено, що процеси структурного реформування залізничного транспорту в країнах Європи та інших країнах світу не завершені в повній мірі, а також виділено основні цільові моделі ринку залізничних перевезень; узагальнено фактори впливу ендогенного та екзогенного характеру, які відображаються на завантаженості та стані транспортної інфраструктури нашої держави в останні роки; здійснено оцінку структурних змін за видом економічної діяльності «транспорт» на перспективний період 2016-2020 роки, яка дозволила визначити темпи зростання випуску та валової доданої вартості ВЕД «Транспорт»; розроблено практичні рекомендації для органів державного управління з метою успішного завершення процесів структурного реформування в транспортному секторі України, а саме на залізничному транспорті та в автодорожньому господарстві;

проведено оцінку структурного реформування залізничного транспорту України на сучасному етапі, показано підходи до оцінки лібералізації залізничного транспорту, здійснено аналіз процесу реформування системи бюджетного фінансування транспортної інфраструктури та здійснено акценти на продовженні структурного реформування, організаційної та техніко-технологічної модернізації транспорту у 2015-2020 роках, що створить умови для нарощення конкурентоспроможності вітчизняної транспортної галузі та допоможе вийти на кращі світові стандарти в обслуговуванні вантажопотоків та життєзабезпеченні громадян держави;

Державне управління

визначено основні напрями ефективної державної політики щодо забезпечення реалізації структурних реформ в Україні у секторі держуправління, серед яких: формування системи програмно-цільового управління, яка ґрунтується на розробці нормативних (пошукових) прогнозів розвитку економіки та системи програм і проектів, формування механізмів приватно-державного партнерства та суспільної експертизи прийняття рішень, реформування системи регіонального управління, розробка механізмів ефективного державного управління природними монополіями, зниження рівні корупції та бюрократичних бар'єрів, забезпечення інформаційної транспарентності системи органів держуправління, підвищення кваліфікації держслужбовців та конкурентоспроможності робочих місць у сфері держуправління;

Якість системи державного адміністрування економіки

Гуманітарна сфера

визначено основні принципи, напрями та зміст реформ в системі охорони здоров'я, освіти, науки, культури, спорту, у т.ч. з урахуванням положень Угоди про асоціацію України з ЄС щодо зміни їх місця у структурі економіки на середньострокову перспективу; сформульовано законодавчі передумови успішного реформування ВЕД гуманітарної сфери, посилення їх ролі в житті суспільства, збільшення частки у структурі економіки України;

здійснено порівняння суспільних витрат на систему охорони здоров'я та її макроекономічної результативності (у розрізі груп країн світу), яке показало існування дисбалансу між високими витратами українського суспільства на утримання системи охорони здоров'я та її низькою макроекономічною результативністю (низький рівень здоров'я населення), що ставить проблему реформування охорони здоров'я з метою забезпечення якісних та доступних медичних послуг для населення;

здійснено порівняння суспільних витрат на систему освіти та її макроекономічну результативність (розрізі груп країн світу), яке показало, що в Україні існує дисбаланс між дуже високими показниками освіченості населення і дуже низькою економічною результативністю системи освіти. Відповідно, система освіти потребує реформування з метою підвищення її макроекономічної результативності, тісної прив'язки системи освіти до економічних потреб, забезпечення якісних та доступних освітніх послуг для населення;

Гуманітарна сфера

здійснено порівняння країн світу щодо розвитку науки, яке показало, що країни з вищим рівнем індексу людського і економічного розвитку відрізняються вищою часткою витрат на наукові дослідження і розробки у структурі ВВП та більшою чисельністю науковців у розрахунку на 1 млн. населення. Порівняно високий рівень витрат українського суспільства на розвиток науки не обертається високим рівнем інноваційних процесів і не призводить до адекватного економічного зростання, що свідчить про низьку макроекономічну результативність науки в Україні. Отже, сфера науки потребує реформування з метою забезпечення потреб суспільства в технологічному та інноваційному розвитку, створення умов для реалізації інтелектуального потенціалу громадян у сфері наукової діяльності, тісної прив'язки системи наукової діяльності до потреб сучасної економіки та підвищення макроекономічної результативності науки;

здійснено формалізовані оцінки макроекономічних очікувань внаслідок реформування гуманітарної сфери економіки України (охорони здоров'я, освіти, науки, культури, спорту) та наведено цільові макроекономічні показники проведення реформ;

Очікувані результати	Зміна, терміни
Збільшити середню тривалість життя при народженні	на 0,7–1 рік
Зменшити рівень відвотної смертності населення працездатного віку	на 20%
Зменшити рівень малюкової смертності	на 17%
Зменшити рівень материнської смертності	на 12%
Зменшити показники госпітальної летальності від основних причин	від інфарктів – на 25% від інсультів – на 40% від травм – на 35%
Збільшити частку витрат на первісну медичну допомогу	до 25–30% від загального обсягу фінансування галузі
Зменшити частку витрат на стаціонарну допомогу	до 46% від загального обсягу фінансування галузі
Зменшити рівень госпіталізації	на 20%
Скоротити середню тривалість перебування в стаціонарі	до 8,3 днів
Зменшити частоту викликів екстреної та швидкої медичної допомоги	на 30%

Цільові макроекономічні показники реформування системи охорони здоров'я в Україні

Очікувані результати	Зміна, терміни
Збільшити питому вагу витрат на загальну середню освіту до середньоєвропейських показників	не менше 65% від загальних витрат на освіту
Увійти до Education at a Glance*	з 2017 р.
Законодавчо закріпити участь України у міжнародних моніторингових дослідженнях (PISA, TIMSS, PEARLS)**	увійти до 50 кращих держав–учасниць дослідження PISA
Збільшити охоплення дітей віком від 4-х років до початку навчання у школі навчанням у дошкільних навчальних закладах	до 85% у 2017 р. та до 95% у 2020 р.
Консолідувати мережі шкіл на основі розрахунку:	6-річна школа функціонує за будь-якої кількості учнів; базова – не менше 100 учнів; старша – не менше 200 учнів
Забезпечити всі навчальні заклади широкосмуговим інтернетом	до 2020 р.
Запровадити практику участі іноземних викладачів у навчальному процесі ВНЗ	15% до 2020 р., 30% до 2025 р.
Встановити середню ЗП педагогічних працівників на рівні, не меншому, ніж річний ВВП на душу населення	на 2020 р.
Забезпечити володіння щонайменше двома іноземними мовами	не менше 75% випускників загальноосвітніх навчальних закладів
Зменшити серед зареєстрованих безробітних частку осіб з вищою освітою	
Збільшити кількість міжнародних здобувачів вищої освіти в Україні	
Спрямовувати на науку 1,7% ВВП, з яких 0,2% – на дослідницьку діяльність ЗВО	
Збільшити частку спільних докторських програм із зарубіжними ЗВО	
Збільшити кількість українських академічних журналів та статей в них, віднесених до міжнародних наукометричних баз	
Збільшити кількість українських ЗВО на вищих позиціях у міжнародних рейтингах	
Збільшення частки освітніх програмі кваліфікацій вищої освіти, які мають коди МСКО***	
Збільшення частки міжнародних здобувачів ВО з країн ОЕСР та ЄС серед загалу міжнародних здобувачів	15% до 2020 р.
Збільшення частки науково-педагогічних працівників з науковими ступенями з країн ОЕСР та ЄС	10% для дослідницьких ЗВО до 2020 р.
Збільшення частки double-diploma програм для рівня магістра	10% для дослідницьких ЗВО до 2020 р.

Очікувані результати	Зміна, терміни
Спрямування на науку 1,7% ВВП	
Входження України до Європейського дослідницького простору, набуття статусу асоційованого члена Рамкової програми з до сліджень та інновацій «Горизонт-2020», створення умов для довгострокового (понад рік) стажування українських учених за кордоном, підтримка наукової присутності України в Антарктиді	до кінця 2015 р.
Створити сучасну інноваційну систему для забезпечення неперервного зв'язку в ланцюжку від дослідної лабораторії до виробництва, що включатиме технологічні та наукові парки, венчурні фонди, мережі трансферу технологій тощо. Створити умови стимулювання суб'єктів господарювання для впровадження інновацій. Спростити процедуру реєстрації інноваційних проектів.	
Збільшити частку інноваційної продукції в прирості ВВП	
Збільшити частку інноваційної продукції в обсязі виробництва промислової продукції	до 30%
Підвищити частку інноваційно-активних підприємств у промисловості	до 40%
Збільшити обсяг експорту високотех-нологічної продукції та технологій	у 5-7 разів
Забезпечити захист інтелектуальної власності як необхідної передумови успішної комерціалізації наукових розробок, здійснення політики “нульової толерантності” щодо плагіату в науці	
Залучення талантів	науково-технічних виставок, конкурсів молодіжних інноваційних проектів “Майбутнє України”

Очікувані результати	Зміна, терміни
Забезпечення законодавчо встановлених квот щодо частки національного музичного продукту в ефірі теле- та радіостанцій	2016 — 2017 рр.
Оптимізація, модернізація, комп'ютеризація та охоплення широкосмуговим Інтернетом мережі бібліотек, оновлення книжкових фондів, проведення культурно-мистецьких заходів	починаючи з 2015 р.
Переведення в цифровий формат і відкриття для загального доступу в мережі Інтернет книг і документів, що зберігаються в бібліотеках і архівах	починаючи з 2015 р.
Заохочення державою читання, книговидання і книго розповсюдження, у т.ч. шляхом збереження податкових пільг книговидавничій галузі	починаючи з 2015 р.
Забезпечення належного фінансування українських культурних центрів за кордоном, підтримка просування українського культурного продукту у світі	починаючи з 2015 р.
Приєднання України до програми ЄС «Creative Europe». Підтримка програм міжкультурного та міжнаціонального діалогу, поширення успішного міжнародного і національного досвіду, зокрема проекту Ради Європи і Європейської Комісії «Урбаністичні стратегії в історичних містах, скеровані громадами» (проект COMUS)	2016 — 2018 рр.
Імплементація Конвенцій ЮНЕСКО в галузі охорони нематеріальної культурної спадщини та заохочення різноманітних форм культурного самовираження. Реалізація проектів та освітніх програм ЮНЕСКО	2015 — 2018 рр.
Завершення роботи щодо вступу України до Міжнародного центру вивчення питань збереження та відновлення культурних цінностей (ICCROM)	2015 – 2016 рр.
Підтримка виробництва та розповсюдження національного кіно: архівування збереження, реставрація, відновлення, популяризація української кіноспадщини. Просування, популяризація українського кіно як в Україні так і за кордоном.	2016 — 2018 рр.
Підтримка кіновиробника шляхом запровадження спеціальних податкових стимулів, які стосуються процесу кіновиробництва, створення додаткових джерел фінансування (фонди, пільгові кредити, спеціальні збори (збір на розвиток кіно), венчурні інвестиції)	2015 — 2017 рр.
Випустити у широкий прокат 20 фільмів українського виробництва	до 2020 р.
Створити системи (мережі) комунікаційних майданчиків для обговорення з громадськістю поточних проблем культурно-мистецького життя (громадський моніторинг)	2016 -2018 рр.
Розвиток форм державно-приватного партнерства в комунікаційній діяльності в галузі культури	2016 -2018 рр.
Модернізація системи освітньо-культурних центрів в інформаційно-консультативні осередки (culture points)	2016 -2018 рр.
Поліпшення ситуації у сфері захисту авторських і суміжних прав в Україні як пріоритетне завдання в галузі культурної політики на найближчі роки	2016 -2018 рр.

Очікувані результати	Зміна, терміни
Створення розгалуженої мережі спортивних закладів на місцях	не менше 1 закладу на 5 тис. населення
Збільшення масовості спорту – збільшення кількості населення, що займається спортом	до 30% у найближчі роки (сьогодні в Україні займаються спортом 13,5%, населення, дітей – 10%; у країнах ЄС більше 85% населення займаються спортом)
Зменшення втрат на лікарняні	на 10% у найближчі роки
Оптимізація спорту у системі освіти	виділення бюджетних грошей на 1 дитину
Зменшення навантаження на держбюджет шляхом залучення позабюджетних коштів на розвиток спорту	

Цільові макроекономічні показники реформування сфери спорту в Україні

Макроекономічні перспективи України за умов реалізації нової структурної політики

здійснено прогнозно-імітаційні розрахунки структурних змін в економіці України щодо забезпечення 3-5% середньорічного приросту ВВП за період 2016-2020рр. на базі моделі «Витрати – випуск», що відбуватиметься за рахунок зростання частки переробної промисловості в експорті, суттєвого збільшення питомої ваги продукції харчової промисловості, будівельних матеріалів та готових металевих виробів при зменшенні частки металургійної промисловості та машинобудування;

визначено прогнозну динаміку та відповідні зміни у структурі окремих агрегованих секторів економіки (аграрний, енергетичний та житлово-комунальний сектори, транспорт, гуманітарна сфера, державне управління), частка яких у структурі ВВП складає понад 35%.

	2016-2020
<u>Національні рахунки</u>	
Реальний ВВП	5,0
Споживання	
- приватне	5,1
- державне	3,6
Валове нагромадження основного капіталу	13,6
<u>Зовнішній сектор</u>	
Обмінний курс, грн./дол. США (середній за період)	25,5
Обсяг експорту товарів та послуг, % до ВВП	52,4
Обсяг імпорту товарів та послуг, % до ВВП	55,7
Баланс товарів та послуг, % до ВВП	-3,3

Цільовий сценарій
(зростання ВВП на рівні 5% у середньому за період 2016-2020 рр.)

	2013	2020	Зміна, в.п.	2020 р. у % до 2013 р.
Аграрний секторр	9,0	9,1	0,1	113,0
Енергетичний сектор та ЖКГ	7,9	7,5	-0,3	106,8
Послуги гуманітарної сфери	10,7	10,9	0,2	113,1
Транспорт	7,4	7,0	-0,4	105,8
Державне управління та оборона	6,2	7,1	0,9	127,9
Інші сектори економіки	59,9	58,5	-0,5	110,6
Всього	100	100		111,5

**Структура та темпи зростання валової доданої вартості за окремими
секторами економіки, %**

	2013	2020	Зміна, в.п.	2020 р. у % до 2013 р.
Аграрний сектор	9,7	10,0	0,3	112,3
Енергетичний сектор та ЖКГ	9,6	8,8	-0,7	101,3
Послуги гуманітарної сфери	6,1	6,3	0,2	112,7
Транспорт	6,0	5,7	-0,3	104,2
Державне управління та оборона	3,6	4,1	0,5	125,7
Інші сектори економіки	65,0	65,1	0,1	110,3
Всього	100	100		109,7

Структура та темпи зростання випуску товарів за окремими секторами економіки, %

	2013	2020	Зміна, в.п.	2020 р. у % до 2013 р.
Аграрний сектор	11,6	14,0	2,5	129,7
Енергетичний сектор та ЖКГ	4,1	1,3	-2,7	35,1
Послуги гуманітарної сфери	1,2	1,3	0,1	108,6
Транспорт	11,4	10,0	-1,4	94,0
Державне управління та оборона	0,4	0,4	0,0	107,0
Інші сектори економіки	71,3	73,0	1,6	109,5
Всього	100	100		107,0

Структура та темпи зростання експорту товарів і послуг України, %

	2013	2020	Зміна, в.п.	2020 р. у % до 2013 р.
Аграрний сектор	3,5	3,4	-0,1	97,5
Енергетичний сектор та ЖКГ	23,9	22,7	-1,2	95,6
Послуги гуманітарної сфери	0,8	0,8	-0,1	92,2
Транспорт	5,0	5,3	0,2	105,3
Державне управління та оборона	0,5	0,6	0,1	128,8
Інші сектори економіки	66,3	67,2	1,0	100,9
Всього	100,0	100,0		100,5

Структура та темпи зростання імпорту товарів і послуг України, %

Публікації:

Опубліковано: 5 публікацій обсягом 2,53 др.акр.

1. Скрипниченко М.І. Дотримання збалансованості в основних секторах економіки для забезпечення макроекономічної стабільності в Україні в рамках макроекономічного співробітництва між Україною та ЄС [Електронний ресурс] // «Економіст».– 2005. – 17 листопада. – Доступний з: <http://ua-ekonomist.com/10619-chi-stane-osvta-konkurentnoyu-perevagoyu-ukrayini-u-kontekst-ugodi-pro-asocacyu-z-yes.html> (0,45 др.арк.).
2. Никифорок О.І. Досвід країн ЄС в реформуванні залізничного транспорту: уроки для України // Економічний вісник університету: зб. наук. праць. – 2015. – вип. 26/2. – С. 167-172 (0,5 др.арк.).
3. Подолець Р.З., Чепелев М.Г. Економетрична оцінка еластичностей заміщення між працею та капіталом для обчислюваної моделі загальної рівноваги України // Економіка і прогнозування. – 2015. – №2. – С.33–46 (0,8 др.арк.).
4. И. Запатрина. Каждый гражданин имеет право знать и истинную цену энергоресурсов, и как формируются тарифы [Електронний ресурс] // «Зеркало недели». – 2015. – 18 сентября. – №34. – Доступний з <http://gazeta.zn.ua/macrolevel/kazhdyy-grazhdanin-imeet-pravo-znat-i-istinnuyu-cenu-energoresurov-i-kak-formiruyutsya-tarify-.html> (0,6 др.арк.).
5. Лебеда Т.Б. Чи стане освіта конкурентною перевагою України у контексті Угоди про асоціацію з ЄС [Електронний ресурс] // «Економіст».– 2005. – 29 жовтня. Доступний з: <http://ua-ekonomist.com/10619-chi-stane-osvta-konkurentnoyu-perevagoyu-ukrayini-u-kontekst-ugodi-pro-asocacyu-z-yes.html> (0,18 др.арк.).

Подано до друку: 6 публікацій обсягом 5,6 др.акр.

1. Геєць В.М. Роль інститутів у розширенні модернізаційних ознак економіки України // Економіка України. – 2015 (1,5 др.акр.)
2. Лебеда Т.Б. Макроекономічні перспективи реформування освіти в Україні // «Економіка і прогнозування», 2015 (0,8 др.акр.).
3. Шубравська О.В. Структурна корекція сільськогосподарського виробництва в процесі забезпечення його ефективного зростання // «Економіка і прогнозування», 2015 (1,1 др.акр.).
4. Запатріна І.В. Розділ «Особливості взаємодії влади, бізнесу і населення при використанні ГІС-технологій на базі публічно-приватного партнерства» // Методичні рекомендації для органів місцевого самоврядування, 2015 (1,0 др.акр.).
5. Никифорук О.І. Позитивні та негативні наслідки імплементації директив ЄС для залізничного транспорту України в контексті його реформування // Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте. – ЕКУЖТ 2015 : Материалы IX Международной научно-практической конференции (30 червня – 1 липня 2015, м. Одеса). – К. ГЭТУТ (0,4 др.акр.).
6. Irina Zapatrina. Sustainable Development Goals for developing economies and Public-Private Partnership // European Procurement & Public Private Partnership Law Review, 2016. – №1 (0,8 др.акр.).

Підготовлено доповідні записки: 3

1. Аналітичні матеріали «Заходи наближення продуктивності залізниць України до рівня країн-лідерів Міжнародного союзу залізниць (МСЗ)». Першому заступнику начальника **Південно-Західної залізниці** Федорку І.П., вих. № 135-13/80 від 10.02.15 р. *(Отримано лист про впровадження № НЗ14/266 від 12.02.2015 р. за підписом першого заступника начальника Південно-Західної залізниці І.П. Федорка).*
2. Науково-аналітичний матеріал «Напрями і механізми забезпечення структурно-трансформаційних процесів у сфері сільськогосподарського виробництва». Департамент стратегії та економічного розвитку **Міністерства аграрної політики та продовольства України.**, вих. №135-13/777 від 04.12.2015 р. (Отримано лист про впровадження № 37-11-1-15/20363 від 14.12.2015 р. за підписом директора Департаменту стратегії та економічного розвитку Міністерства аграрної політики та продовольства України, к.е.н., с.н.с. О.В.Ковальова).
3. Доповідна записка «Стимулювання енергозбереження та енергоефективності в сфері ЖКГ та удосконалення підтримки населення в умовах переходу до економічно-обґрунтованих тарифів на житлово-комунальні послуги: реалії сьогодення та гармонізація з нормами та принципами ЄС». Голові **Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг** Д.В. Вовку, вих. № 135-13/819 від 21.12.2015 р. (Отримано лист про впровадження № ___ від ___.12.2015 р. за підписом Голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг Д.В. Вовка).

Конференції – 6

1. Скрипниченко М.І. Приймала участь у III-й міжнародній науково-практичній конференції «Глобальні та регіональні проблеми інформатизації в суспільстві і природокористування 2015». Організатор – Національний університет біоресурсів природокористування України, (25–26 червня 2015 року, м. Київ).
2. Никифорок О.І. Приймала участь у X Ювілейній Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми економіки та управління на залізничному транспорті ЕКУЗТ 2015». Організатори: Міністерство інфраструктури України, Укрзалізниця (30 червня 2015 року, м. Одеса).
3. Геєць В.М., Никифорок О.І. Приймали участь у круглому столі «Можливості та виклики Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом». Організатор – Агентство модернізації в Україні (АМУ) (7 -8 липня 2015 року, м. Київ).
4. Скрипниченко М.І. Приймала участь у 6-й Міжнародній науково-практичній конференції «Прогнозування соціально-економічних процесів (ПСЕП-2015)». Організатори: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Бердянський державний педагогічний університет, ДУ «Інститут економіки і прогнозування НАН України» (10–12 вересня 2015 року, м. Бердянськ).
5. Геєць В.М., Лебеда Т.Б. Приймали участь у круглому столі «Яка стратегія структурних змін створить умови для економічного розвитку України». Організатор – Інститут економіки та прогнозування НАН України (30 жовтня 2015 року, м. Київ).
6. Геєць В.М., Никифорок О.І. Приймали участь у круглому столі «Імплементация Угоди про асоціацію з ЄС: рік перший». Організатор Інститут стратегічних досліджень (3 грудня 2015 року, м. Кив).

Дякуємо за увагу !